

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

Datum: 27 oktober 2011
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 20.00 – 21.55 uur

Aanwezig: de heer J. Spakman (voorzitter, PvdA), de dames C.E. Bloemhoff (PvdA), L.R. van Gijlswijk (SP), M. Wilschut (Partij voor de Dieren), de heren B. Baldew (PvdA), J.M. van Keulen (VVD), M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), W B. Leemhuis (GroenLinks), H.J.M. Akkermans (D66), J.H. Luhoff (D66), J. Seton (CDA), E.P. Koopmans (ChristenUnie), J.B. Houwing (Student en Stad)
Namens de griffie: de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)
Namens het college: mevrouw C.T. Dekker (GroenLinks)
Afwezig m.k.: de heren P. Rehwinkel (burgemeester) en F. de Vries (wethouder, PvdA)
Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 20.03 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Wijst erop dat de tarievennota, de brief over het rentebeleid en de Voortgangsrapportage 2011-II tijdens de commissie d.d. 2 november 2011 aan de orde zullen komen. De brief over aanvullende bezuinigingen komt vooralsnog in december aan de orde.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Gemeentebegroting 2012 inclusief begrotingswijzigingen (raadsvoorstel 7 oktober 2011) - algemeen, paragrafen en financieel perspectief

Dhr. Akkermans (D66):

- Complimenteert het college met deze sluitende begroting, het hogere weerstandsvermogen en het mogelijk maken van politieke wensen in moeilijke tijden.
- Verzoekt het college aanvullende concrete informatie te verschaffen over de bereidheid van de provincie aandelen Enexis over te nemen en de ingeboekte bedragen te onderbouwen.
- Wijst op het dilemma rijksbezuinigingen te compenseren. Burgers kunnen daardoor denken dat het wel meevalt en het Rijk kan denken dat de gemeente bezuinigingen toch wel opvangt.
- Pleit voor een structurele oplossing voor het Parkeerbedrijf in plaats van het incidenteel opvangen van tekorten.
- Kan zich vinden in het vragen van een second opinion bij grote projecten. Hoe kan dit verbonden worden aan een stresstest?
- Vraagt waarom het college de afloop van 2011 al heeft meegenomen in de dekking van de Begroting 2012.
- Oppert op termijn structureel een percentage te reserveren bij grote projecten en nieuwbouw voor zaken die nu onder ISV-gelden vallen.
- Is benieuwd of de checklist burgerparticipatie gemeengoed begint te worden.
- Roept het college op intensiever te overleggen met bewoners en met name met ondernemers in de binnenstad. Er heerst nog steeds onvrede.
- Informeert naar de ambities van het college met het duurzaamheidscentrum.

Dhr. Baldew (PvdA):

- Complimenteert de durf om naast bezuinigingen ook te investeren in risicomanagement, sociale werkvoorziening, schuldhulpverlening, cultuur en veiligheid.

- Is verheugd dat de lokale lasten niet reëel omhoog gaan en dat de afvalstoffenheffing is verlaagd, al kan die nog lager.
- Is bereid na te denken over aanvullende maatregelen als Groningen nog steeds de eerste plek blijkt in te nemen wat betreft lokale lasten.
- Zag liever betere sturing op O2G2 om dat geld in sociale voorzieningen te steken.
- Is bezorgd over politiek-bestuurlijk management van grote projecten en ziet dit graag onderzocht bij de second opinion en stresstest.
- Betreurt het dat een volwaardige begroting weer niet tijdig is aangeleverd, ondanks de investeringen in DaFinci. Overweegt een motie over het begrotingsproces.
- Denkt aan het Forum bij de genoemde 35 miljoen euro van de provincie voor aandelen Enexis.
- Verifieert of het verkoopbedrag is gebaseerd op de intrinsieke waarde en niet op dividenden.
- Wil weten of de reservering van 10 miljoen euro voor het Parkeerbedrijf de problemen werkelijk oplost en of de jaarlijkse dotering van zeven ton voor de parkeervoorziening van het Forum het financiële risico van het Forum zal doen toenemen.
- Vraagt hoe het kan dat de gemeente een risico van een half tot een miljoen euro loopt bij de door de fiscus onderzochte onkostendeclaraties van de dienst OCSW. Speelt het breder?
- Oppert bovenformatieven die tot 80 fte à 5,2 miljoen euro zullen groeien in 2012, in te zetten bij werkzaamheden om inhuur van externen te verminderen.

Dhr. Seton (CDA):

- Ziet volgend jaar liever niet een aparte begroting en najaarsnota. Het leidt tot veel bladeren.
- Vraagt een toelichting waarom de wethouder voor de herfstvakantie triomfantelijk twitterde met een sluitende begroting te komen, terwijl het saldo acht ton negatief blijkt te zijn. Tornen aan de toezegging elk jaar sluitend te begroten doet het vertrouwen geen goed.
- Constateert dat de aandelen Enexis essentieel zijn voor de begroting en het weerstandsvermogen. In de brief van GS d.d. 26 oktober 2010 staat echter geen harde toezegging of een bedrag. Waarop is de 35 miljoen euro gebaseerd?
- Ontvangt graag voor de gemeenteraad het oordeel van de accountant over verlenging van afschrijftermijnen om uitvoering van de motie hierover te kunnen beoordelen.
- Informeert naar de grenzen van efficiencywinst. Is het een risico dat bijna de helft van de bezuinigingen hieruit bestaat?
- Begrijpt niet of de zeven ton buffer voor de parkeergarage Forum nu een voorziening of een reserve is. Doel is toch het geld niet uit te geven?
- Trekt graag met de PvdA op om ervoor te zorgen dat Groningen niet meer de duurste stad van Nederland is. Realiseert de PvdA zich dat hier offers voor nodig zijn?
- Behandelt graag de brief over aanvullende bezuinigingen nog voor de gemeenteraad.

Dhr. Houwing (Student en Stad):

- Vindt het opvallend dat ondanks veel nieuw beleid en rijksbezuinigingen de begroting sluitend is en verklaart dit uit het weerstandsvermogen.
- Is bezorgd over de 27 miljoen euro onttrekking uit reserves. Wanneer wordt aanvulling echt noodzakelijk?
- Wijst erop dat in het verleden nooit stille reserves werden meegenomen in de weerstandscapaciteit. Waarom gebeurt dat nu wel met de aandelen Enexis? Is dat om nieuw beleid te kunnen financieren?
- Heeft bedenkingen over de zekerheid van toekomstige verkoop door de voorbehouden in de brief van GS en over de verkoopwaarde van de aandelen, die bij activa zelden constant is. Dit doet afbreuk aan de zekerheid van het weerstandsvermogen.
- Vraagt of het college een noodplan heeft als de provincie de aandelen niet overneemt of tegen een lagere waarde.
- Gaat graag de discussie aan of alle ambities noodzakelijk zijn, want die gaan waarschijnlijk niet allemaal samen met goed risicomanagement en een gezond weerstandsvermogen.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Acht het onverstandig het Forum, de RegioTram, de Zuidelijke Ringweg en Meerstad gelijktijdig uit te voeren, maar steunt deze projecten wel.
- Wijst op het uitgangspunt van een sluitende begroting zonder onttrekking aan de reserves. Toch is er een tekort van 822.000 euro.
- Vraagt hoe het college de onzekerheid van de Enexis-deal ziet, aangezien de aandeelhouderscommissie en PS zich er nog over uit moeten spreken.
- Oppert middelgrote projecten te betrekken bij de second opinion en stresstest op de vier grote projecten.
- Constoteert dat ruim 650.000 euro bezuinigd gaat worden op lokaal inkomensbeleid door een korting op de normering, terwijl kwetsbare groepen niet geraakt zouden worden.
- Betreurt de bezuiniging van 250.000 euro op schoolprojecten over genotmiddelen, pesten en seksualiteit. Vreest dat de bepleite alcoholpoli voor jongeren druk bezocht zal gaan worden.
- Stelt dat ICT en overheid meestal geen gelukkige combinatie vormen. Waarom zou Groningen een uitzondering zijn en wel veel efficiencyvoordelen kunnen behalen?
- Vraagt naar de 50.000 euro per jaar voor implementatie van DaFinci. Meer geld was toch niet nodig?
- Wil nadere onderbouwing van criteria voor de inzet van de 2 miljoen euro voor de cultuursector en zou zelf eerder voor inkomensbeleid kiezen.
- Twijfelt aan de financiële haalbaarheid van plannen, gezien de hoge risico's, de vele tekorten en het tegenvallende tempo van bezuinigingen. Zo is het risico Zuidelijke Ringweg nog onbekend. Het stoplicht staat nog steeds op oranje en zorgvuldigheid is geboden.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Complimenteert de begroting die in financieel beroerde tijden risico's opvangt en investeert zonder lasten te doen stijgen.
- Steunt de second opinion en de stresstest.
- Noemt het consistent beleid stille reserves alleen op de balans te zetten als ze ook verkocht kunnen worden. Daarom gebeurt het niet met schoolgebouwen, maar wel met aandelen.
- Maakt bezwaar tegen het beeld van de dienst OCSW wat betreft onkostendeclaraties. Het probleem speelt gemeentebreed, zo blijkt uit de begroting.
- Proeft wantrouwen jegens de provincie wat betreft aandelenverkoop. De besluitvorming hoort echter thuis bij PS.

Mw. Wilschut (Partij voor de Dieren):

- Complimenteert het doorzetten van belangrijke ontwikkelingen ondanks de bezuinigingen.
- Vindt een second opinion naar financiële haalbaarheid van grote projecten ook gewenst.
- Ziet graag meer aandacht voor duurzaamheid in educatie en bouw. De Fairtrade stad kan beter geëtaleerd worden en de investeringen in energieneutrale bouw mogen hoger.
- Steunt de gemeentelijke compensaties, bijvoorbeeld wat betreft jeugdveiligheid.
- Is positief over de inzet van burgerparticipatie bij schone wijken.
- Is tegen verdere verlaging van de afvalstoffenheffing. Het principe van 'de vervuiler betaalt' moet werken om gedragsverandering en bewustwording tot stand te brengen.
- Hecht aan cultuur en hoopt dat het in 2012 beter zal gaan met het Groninger Museum.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Vindt het knap in deze moeilijke tijden de begroting rond te krijgen.
- Betreurt het dat geen rekening wordt gehouden met de risico's van Meerstad.
- Is bezorgd over de brief van de provincie over de aandelen Enexis. De brief is geen aanleiding om 35 miljoen euro in te boeken. Creativiteit is nodig, creatief boekhouden niet.
- Vindt de behandeling van twee documenten dit jaar – eenzijdig besloten door het college – chaotisch verlopen en niet voor herhaling vatbaar. Eén begrotingsstuk is beter.
- Complimenteert het college met tijdige aanlevering van de tarievennota.
- Komt pas met een definitief oordeel na een toelichting op de risico's van Meerstad en de brief van de provincie over de aandelen Enexis.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Is eerder opgelucht dan bezorgd over de begroting gezien de reële problemen, risico's en ambities van de stad. Toch lukt het ambities te realiseren en bezuinigingen te compenseren waar nodig. Dat is een goede prestatie.
- Is verheugd dat het weerstandsvermogen dit jaar al op 0,84 ligt.
- Vindt het voor de hand liggen dat PS zeggenschap heeft over de eventuele aankoop van aandelen Enexis en verbaast zich over de ophef hierover.
- Begrijpt de vraag naar de waardebepaling van de aandelen Enexis beter.
- Vermoedt dat de 6 miljoen euro voor Europapark te laag is. Het risico is ingeschat op 6 tot 10 miljoen euro.
- Is benieuwd hoe het college aankijkt tegen het mogelijk extra tekort van 6,2 miljoen euro op de gebundelde uitkeringen Wwb in relatie tot het risicoprofiel en de weerstandscapaciteit.
- Sluit zich aan bij het verzoek om een second opinion en een stresstest.
- Vindt het lastig duurzaamheid te beoordelen nu dat verspreid door de begroting staat in plaats van gebundeld.
- Is blij met de tariefdifferentiatie afvalstoffenheffingen.
- Herhaalt bezorgdheid over bezuinigingen op de Stadspas, Cultuurpas en zelforganisaties. Zal scherp kijken naar voorstellen hierover.
- Is niet ontevreden over de aparte Najaarsbrief die scherp nieuwe accenten aangeeft.

Wethouder Dekker:

- Stelt dat de economische recessie bepalend is voor de financiële ruimte. Vorig jaar moest alleen al voor grondverkoop en woningbouw 80 miljoen euro worden afgeboekt.
- Compenseert een aantal rijksbezuinigingen die de raadsbreed gewenste sociale stad bedreigen, ook al is compensatie eigenlijk in strijd met het collegeprogramma.
- Beamt dat de audit commissie geraadpleegd had moeten worden voor het besluit twee boekwerken aan te leveren.
- Is verheugd wel de septembercirculaire meegenomen te kunnen hebben in de begroting. De effecten zijn 12 tot 14 miljoen euro in 2012-2014 en 9 miljoen euro in 2015.
- Begrijpt dat twee boekwerken geblader oplevert. Toch is de informatie zo juist adequater.
- Bestrijdt dat geld voor DaFinci anders ingezet had kunnen worden. Het geld is niet weggegooid, maar had beter geprognosticeerd moeten worden.
- Garandeert dat prognosefouten niet uitgesloten kunnen worden. Ervan leren is essentieel.
- Is tevreden over de begroting. Forse bezuinigingen van 45 miljoen euro maken nieuw beleid en een rekeningresultaat mogelijk. Anderzijds is in de weerstandscapaciteit voor het eerst behoedzaam rekening gehouden met een vertraging in bezuinigingen voor 3 miljoen euro structureel en met juridische risico's en O2G2. Het risicoprofiel is verlaagd door dotaties aan Europark (6 miljoen euro) en het Parkeerbedrijf (10 miljoen euro).
- Verantwoordt het schrappen van 7,5 van de 10 miljoen euro extra bezuinigingen uit het voorjaar. Dat zou een risico inhouden voor gestelde doelen, de sociale stad en de speelruimte die de organisatie nodig heeft om van AMT naar GMT te groeien.
- Reageert dat de Zuidelijke Ringweg een project en een risico van het Rijk is. Het project staat genoemd, omdat de gemeente wellicht onderliggende wegen aan moet pakken.
- Is blij dat de weerstandscapaciteit nu al boven de 0,8 uitkomt, terwijl dit beoogd was in 2014.
- Is bereid het tekort van acht ton door te schuiven naar 2013 om de begroting sluitend te maken. Dat zou boekhoudkundig en niet inhoudelijk zijn. Acht ton is relatief weinig op een begroting van 900 miljoen euro. Het streven van het college is over de gehele collegeperiode sluitend te begroten en ambities te realiseren. Het overschot van 15 miljoen euro in 2015 is ongekend.
- Baseert de 35 miljoen euro voor de aandelen Enexis op informeel overleg met de provincie na de toezegging bereidheid tot koop van GS. Heeft het bedrag bewust laag ingeschat.
- Is van plan bij onderhandelingen het maximaal haalbare te krijgen voor de aandelen. Wil daarom alleen vertrouwelijk dieper ingaan op de totstandkoming van de waarde.

- Zal net als bij elke post en elk risico de waarde van de aandelen Enexis op gezette tijden actualiseren. Dat is onderdeel van de normale cyclus van planning en control.
- Respekteert de brief van GS en vindt dat geen afbreuk doen aan de toezegging. De brief markeert de logische positie van PS.
- Stelt dat de provincie als toezichthouder op gemeentelijke financiën zeer tevreden is over de begroting en het weerstandsvermogen.
- Heeft uit behoedzaamheid de volledige 35 miljoen euro toegeschreven aan het weerstandsvermogen, hoewel slechts 23 miljoen euro nodig was om op 0,8 te komen.
- Constoteert dat sommige commissieleden de 35 miljoen euro niet vertrouwen. Blijft dat zo, dan ziet de wethouder aanvullende maatregelen om voor 23 miljoen euro aan beleid te schrappen, graag tegemoet.
- Is niet per se van plan de aandelen op korte termijn te gelde te maken. Misschien wel nooit. De bereidheid tot koop maakt het al mogelijk de weerstandscapaciteit te verhogen. Deze methode is overlegd met de accountant die de brief van GS overigens nog niet heeft gelezen.
- Vindt het een goed idee grote projecten niet alleen financieel, maar ook organisatorisch te laten bekijken met een externe blik. De uitkomsten worden betrokken bij de begroting 2013.
- Erkent een fout in de begroting. De jaarlijkse voorziening van zeven ton bij het Forum voor de parkeergarage wordt ten onrechte een reserve genoemd.
- Komt in november in de commissie Beheer en Verkeer terug op mogelijke oplossingen voor het Parkeerbedrijf, gevolgen voor grondexploitaties en gebruikmaking van BDU en RSP.
- Antwoordt dat de accountant akkoord is met verlenging van afschrijftermijnen. Een notitie hierover wordt leesbaarder gemaakt en kan betrokken worden bij de Voortgangsrapportage bezuinigingen in december.
- Gaat aan de slag met het duurzaamheidscentrum.
- Start binnenkort experimenterend met het betrekken van ondernemers in de binnenstad om economische ontwikkelingen in het gebied Oosterstraat-Gelkingestraat te versterken.
- Wijst erop dat Meerstad terugkomt in de begroting in de voorziening van 35 miljoen euro en in het weerstandsvermogen. Verder is het wachten op de nieuwe grex en de second opinion van de Rebel Group voor de Kerst. Dan kan een eventuele aanvullende voorziening pas aan de orde zijn.
- Stelt voor tijdens de Begroting 2013 te inventariseren welke financieringen in 2015 wegvallen. ISV is hier een voorbeeld van.
- Beamt dat niet alleen de dienst OCSW, maar de hele gemeente betrokken is bij de kwestie rond kostendeclaraties. Reageert schriftelijk waarom OCSW specifiek genoemd wordt in de Najaarsnota.
- Antwoordt dat bovenformatieven wel moeten matchen met beschikbaar werk. De procedures met het mobiliteitscentrum zijn vrij strak. Bij een vacature moet eerst een intern traject doorlopen worden voordat externen in beeld komen.

De voorzitter:

- Peilt de commissie en concludeert dat de brief over aanvullende bezuinigingen tijdens de commissie Financiën en Veiligheid van 2 november 2011 besproken zal worden. Het voorstel over het vrijgeven van huwelijkslocaties schuift daarom een maand door.

De voorzitter sluit de vergadering om 21.55 uur onder dankzegging.